

KONTROLA INSPEKCJI HANDLOWEJ

OZNAKOWANIE I OBRÓT KOSMETYKAMI

INFORMACJE OGÓLNE

Konsumenci na rynku polskim mają do wyboru szeroką gamę produktów kosmetycznych. Bogata oferta drogerii, marketów, małych sklepików, aptek, czy sklepów internetowych pozwala konsumentom dokonywać wyboru, uwzględniając ich zastosowanie, markę, producenta, składniki, ale także miejsce dokonywania zakupów, czy cenę.

Produkt kosmetyczny, zgodnie z przepisami¹ oznacza każdą substancję lub mieszaninę przeznaczoną do kontaktu z zewnętrznymi częściami ciała ludzkiego (naskórkiem, owłosieniem, paznokciami, wargami oraz zewnętrznymi narządami płciowymi) lub z zębami oraz błonami śluzowymi jamy ustnej, którego wyłącznym lub głównym celem jest utrzymywanie ich w czystości, perfumowanie, zmiana ich wyglądu, ochrona, utrzymywanie w dobrej kondycji lub korygowanie zapachu ciała.

INFORMACJE OGÓLNE

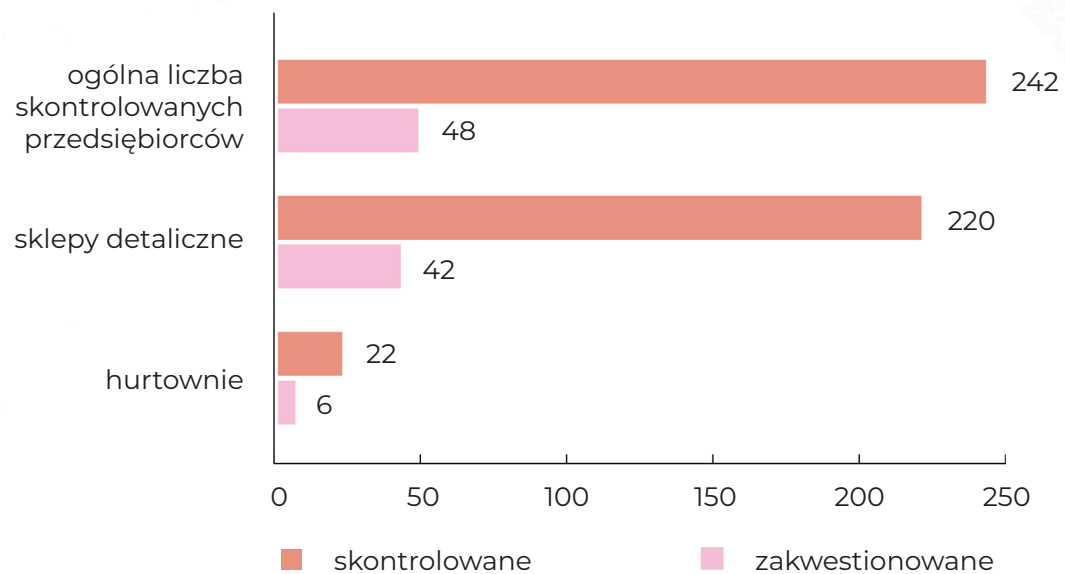

Jednym z organów kontrolujących produkty kosmetyczne w zakresie oznakowania oraz prawidłowości obrotu jest Inspekcja Handlowa², do której zadań należy kontrola przestrzegania przez dystrybutorów przepisów o produktach kosmetycznych.

Zgodnie z Planem Kontroli Inspekcji Handlowej na 2020 rok, Inspekcja Handlowa przeprowadziła w II i IV kwartale 2020 r. kontrolę, której celem było sprawdzenie prawidłowości oznakowania różnego rodzaju kosmetyków oraz prawidłowości obrotu tymi produktami, a także sprawdzenie deklaracji i znajdujących się na opakowaniach oświadczeń marketingowych dotyczących działania kosmetyków (claims).

Kontrolę przeprowadzono u przedsiębiorców prowadzących sprzedaż hurtową i detaliczną produktów kosmetycznych.

INFORMACJE OGÓLNE

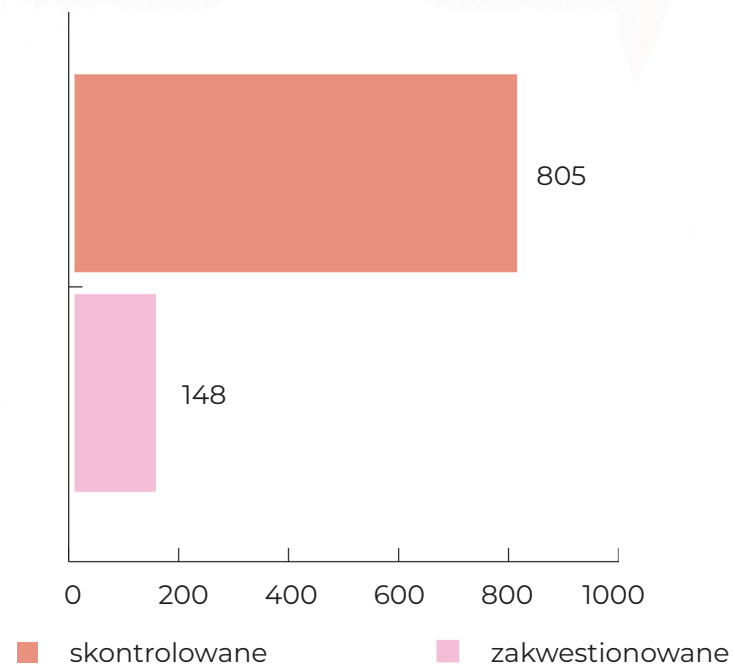
Łącznie kontrolują objęto 242 przedsiębiorców, w tym:

- 220 sklepów detalicznych,
- 22 hurtownie.

Nieprawidłowości stwierdzono u 48 przedsiębiorców, w tym w:

- 42 sklepach detalicznych,
- 6 hurtowniach.

INFORMACJE OGÓLNE

Sprawdzono łącznie 953 partie kosmetyków, z czego (z powodu różnego rodzaju nieprawidłowości) zakwestionowano 148 partii (15,5 proc. badanych).

NIEPRAWIDŁOWOŚCI

Oznakowanie

Inspektorzy ocenili oznakowanie 953 partii produktów. Ze względu na brak lub nieprawidłowe oznakowanie zakwestionowano 92 partie kosmetyków, tj. 9,6 proc., w tym, m.in z powodu braku lub niewłaściwej informacji dotyczącej:

- wykazu składników – 43 partie,
- funkcji produktu – 24 partie,
- szczególnych środków ostrożności – 14 partii,
- daty minimalnej trwałości – 10 partii,
- osoby odpowiedzialnej – 9 partii,
- imienia i nazwiska lub nazwy firmy – 6 partii,
- kraju pochodzenia – 4 partie,
- ilości nominalnej – 4 partie,
- numeru partii - 2 partie.

(niektóre kosmetyki nie miały kilku z wymaganych informacji)

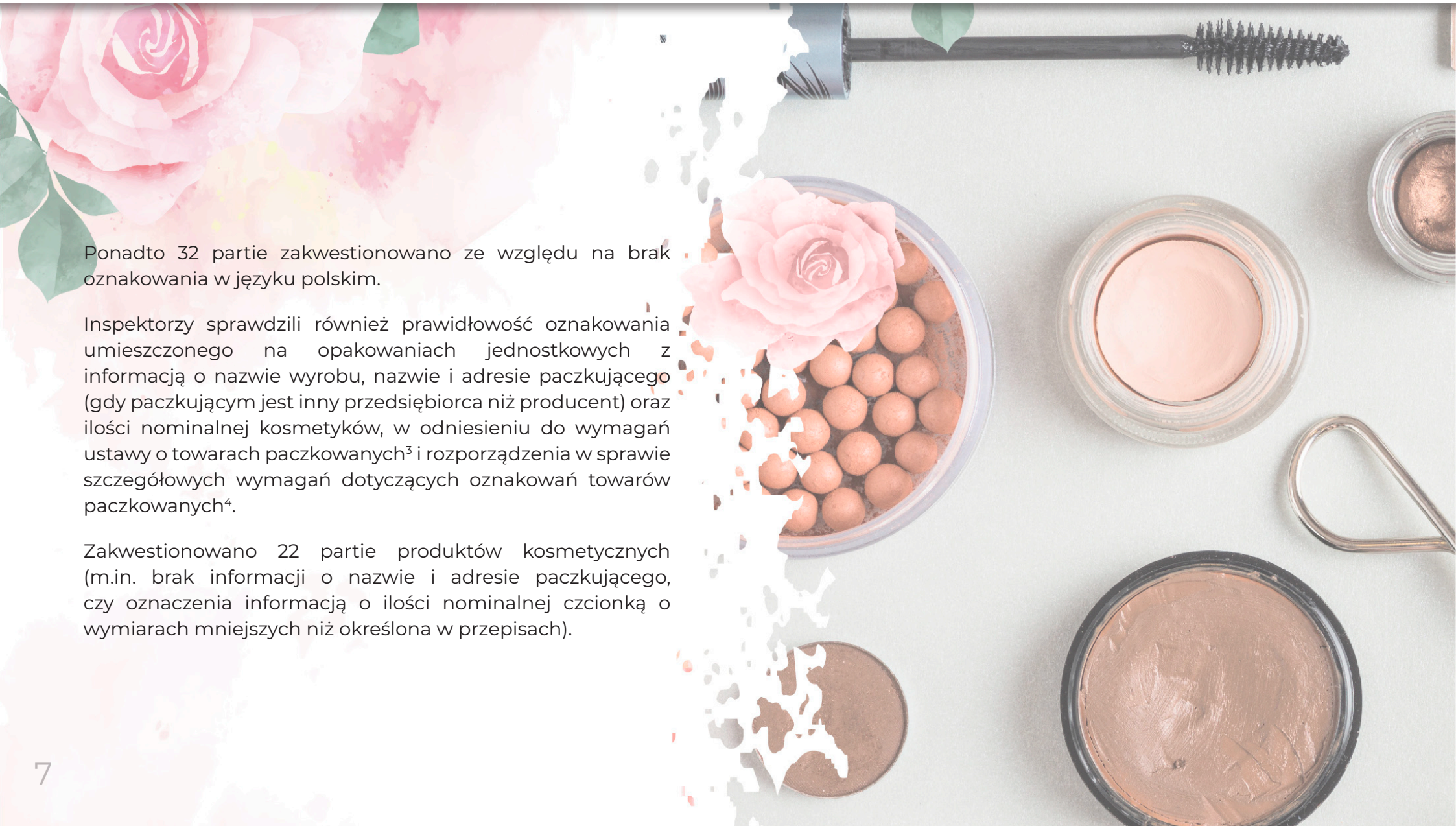

NIEPRAWIDŁOWOŚCI

Ponadto 32 partie zakwestionowano ze względu na brak oznakowania w języku polskim.

Inspektorzy sprawdzili również prawidłowość oznakowania umieszczonego na opakowaniach jednostkowych z informacją o nazwie wyrobu, nazwie i adresie paczkującego (gdy paczkującym jest inny przedsiębiorca niż producent) oraz ilości nominalnej kosmetyków, w odniesieniu do wymagań ustawy o towarach paczkowanych³ i rozporządzenia w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących oznakowań towarów paczkowanych⁴.

Zakwestionowano 22 partie produktów kosmetycznych (m.in. brak informacji o nazwie i adresie paczkującego, czy oznaczenia informacją o ilości nominalnej czcionką o wymiarach mniejszych niż określona w przepisach).

NIEPRAWIDŁOWOŚCI

Przestrzeganie prawidłowości obrotu w zakresie ograniczeń i zakazu stosowania niektórych substancji

Analizując informacje o składzie surowcowym produktów zawarte na opakowaniach kosmetyków, sprawdzono, czy nie zawierają one substancji niedozwolonych (takich jak: antybiotyki, atropina, benzen, chlor etc. i wiele innych z 1644 substancji wskazanych w załączniku II do rozporządzenia 1223/2009), substancji dozwolonych do stosowania w kosmetykach wyłącznie w ograniczonych ilościach, zakresie i warunkach stosowania, wskazanych w załączniku III do ww. rozporządzenia (takich jak np. amoniak w farbach do włosów), barwników, substancji konserwujących i promieniochronnych.

Nie stwierdzono w tym zakresie nieprawidłowości.

Przestrzeganie terminów trwałości

Inspektorzy IH sprawdzili również, czy przedsiębiorcy udostępniają na rynku produkty kosmetyczne po upływie daty minimalnej trwałości, stwierdzając u czterech przedsiębiorców 23 partie przeterminowanych kosmetyków (przedsiębiorcy wycofali z obrotu kwestionowane kosmetyki).

NIEPRAWIDŁOWOŚCI

Oświadczenia marketingowe (ang. claims)

Ponadto inspektorzy sprawdzali, czy przedsiębiorcy nie stosują określeń, nazw, znaków towarowych, obrazów, symboli i innych znaków, które np.:

- są wymagane przepisami prawa, a więc ich przytaczanie jest zbędne,
- wskazują na szczególne cechy produktu, które mogą świadczyć o innych właściwościach produktu,
- są niejasne i nieprecyzyjne,
- mogą kształtować mylne wyobrażenie u konsumenta, co do działania produktu,
- sugerują działanie lecznicze lub biobójcze,
- dyskryminują wyroby innych producentów o podobnym działaniu.

W ww. zakresie sprawdzono 811 partii produktów wnosząc zastrzeżenia do 16 z nich.

Wszystkie stwierdzone nieprawidłowości dały podstawę do wydania 11 decyzji nakładających kary pieniężne w łącznej kwocie 11 680 zł., wszczęcia 9 nowych postępowań natomiast w przypadku 8 przedsiębiorców trwa postępowanie.

W 5 przypadkach odstąpiono od wymierzenia kary stwierdzając znikomość naruszenia prawa. Ponadto skierowano 82 pisma do dostawców/producentów kwestionowanych wyrobów wskazując na stwierdzone nieprawidłowości oraz przekazano 20 informacji o nieprawidłowościach do właściwych stacji sanitarno-epidemiologicznych.

Kupując kosmetyk sprawdź, czy nie zawiera on substancji na które jesteś uczulony. Opakowanie każdego kosmetyku zawiera wykaz składników określonych zgodnie z nazwami przyjętymi w Międzynarodowym Nazewnictwie Składników Kosmetycznych (INCI), poprzedzony wyrazem „składniki” lub „ingredients”. Jeśli masz alergię i problemy np. skórne, zapoznaj się ze składnikami szczególnie uczulającymi i ich nazwami w INCI.

Sprawdź, czy kosmetyk nie jest przeterminowany. Na opakowaniu produktu znajduje się termin trwałości, określony zwrotem „najlepiej użyć przed końcem” lub znakiem klepsydry i oznaczeniem odpowiednio miesiąca i roku lub dnia, miesiąca i roku albo informacją o miejscu umieszczenia tego terminu na opakowaniu. To termin, do którego kosmetyk, przechowywany we wskazanych przez producenta warunkach, zachowuje w pełni swoje właściwości.

Gdy minimalny okres przydatności kosmetyku do użycia wynosi więcej niż 30 miesięcy, producent może umieścić znak graficzny otwartego słoika tzw. PAO oraz podać

– wyrażony w miesiącach lub latach - czas, w jakim od otwarcia opakowania kosmetyk może być stosowany bez stwarzania zagrożenia dla zdrowia użytkownika.

Zwróć uwagę nie tylko na rozmiar opakowania kosmetyku, ale również na zawartość opakowania, tj. ilość nominalną kosmetyku. Ilość nominalna kosmetyku podana jest na opakowaniu w jednostkach masy lub objętości (np. 30 ml).

Nie dotyczy to opakowań zawierających mniej niż 5 gramów lub 5 mililitrów, bezpłatnych próbek i opakowań jednorazowego użytku.

Duży słoik nie zawsze oznacza dużej ilości produktu.

PORADY

Sprawdź, czy na opakowaniu umieszczono nazwę handlową kosmetyku – może ona zawierać nazwę producenta lub informacje o przeznaczeniu produktu np. krem „xyz” na noc nawilżający.

Oznakowanie kosmetyku powinno zawierać również imię i nazwisko lub nazwę firmy oraz adres osoby odpowiedzialnej za produkt.

Opakowanie kosmetyku powinno być oznakowane w sposób widoczny i czytelny, metodą uniemożliwiającą jego łatwe usunięcie, powinno być trwałe, nie rozmazywać się.

Pamiętaj! Wszystkie ww. informacje, za wyjątkiem wykazu składników, muszą być podane w języku polskim.

Sprawdź, czy na opakowaniu umieszczono nazwę handlową kosmetyku – może ona zawierać nazwę producenta lub informacje o przeznaczeniu produktu np. krem „xyz” na noc nawilżający.

Oznakowanie kosmetyku powinno zawierać również imię i nazwisko lub nazwę firmy oraz adres osoby odpowiedzialnej za produkt.

Opakowanie kosmetyku powinno być oznakowane w sposób widoczny i czytelny, metodą uniemożliwiającą jego łatwe usunięcie, powinno być trwałe, nie rozmazywać się.

Pamiętaj! Wszystkie ww. informacje, za wyjątkiem wykazu składników, muszą być podane w języku polskim.

PORADY

Przypisy końcowe

1. rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1223/2009 z dnia 30 listopada 2009 r. dotyczące produktów kosmetycznych (Dz. Urz. UE L z 2019 r. Nr 342, s. 59, z późn. zm.),
2. ustawa z dnia 4 października 2018 r. o produktach kosmetycznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2227)
3. ustawa z dnia 22 lipca 2015 r. o towarach paczkowanych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1442),
4. rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 20 lipca 2009 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących oznakowań towarów paczkowanych (Dz. U. Nr 122, poz. 1010)